

Jaargang 13, nr. 1
verschijnt 2-maandelijks

P 309141

februari—maart
2012

afgiftekantoor:
8020 Oostkamp 1

DEZE NIEUWSBRIEF WORDT
BEDEELD AAN ALLE LEDEN
VAN DE HEEMKUNDIGE
KRING. INTERESSE?

CONTACTEER SEBASTIAN
VANDE GINSTE

(050) 84 13 16

LID WORDEN?
EENVOUDIG, JE STORT 9 EURO
(ERE-LEDEN: 18 EURO)
OP REKENING
738-0014741-19
VAN HKO
MET VERMELDING
'LIDMAATSCHAP 2012 + NAAM'

HKO OP HET WEB:

www.heemkringoostkamp.be

TIP VOOR EEN TRIP: DIEREN EN HUN PAPIEREN	1
GEMEENTESCHOOL OOSTKAMP	2
HEEMKUNDE IN KAART GEBRACHT	3
NOTEER ALVAST IN JE AGENDA	4
VLAAMSE NATIONAL TRUST	4
GLUREN BIJ DE BUREN	4
WIE ZOEKT DIE VINDT	4

v.u.:
Jan Demulder
Maciebergstraat 32
8020 Oostkamp

redactie:
Sebastian Vande Ginste
Korte Kwadeplassstraat 8
8020 Oostkamp

Nieuwsbrief

TIP VOOR EEN TRIP DIEREN EN HUN PAPIEREN

Op 10 november 2011 besloot het Brugse stadsbestuur *Mendop* vzw te ondersteunen door *Mendop* tijdens de opstartjaren een onderdak aan te bieden in het stadsarchief. Tot de hoofdpodracht van *Mendop* behoort de uitbouw van een onafhankelijk archief en documentatiecentrum dat voor alle sporen van de menselijke omgang met dieren een veilige bewaarplaats wil aanbieden. Hoewel *Mendop* tot op heden geen actief verwervingsbeleid voerde, kreeg zij de voorbije jaren al enkele mooie schenkingen aangeboden.

De tentoonstelling *Dieren en hun papieren* geeft deze eerste schenkingen enige duiding en luidt de prille samenwerking tussen het stadsarchief en *Mendop* meteen feestelijk in. De expositie toont oude boeken, tijdschriften, documenten, foto's en archiefstukken over de bijenteelt, de paardensport, de rashondenfok (Bordeaux dog), de handel in vogelveren, etc. In de begeleidende geïllustreerde tentoonstellingsgids (32 blz.) worden al deze papieren getuigen in een breder kader toegelicht. De hoofdmoot van deze expositie is gewijd aan de nalatenschappen van de West-Vlaamse imkers Omer Goens (1924-2006) en Jozef Maes (1924-2003). Goens en Maes waren van kindsbeen af verwoede bijenliefhebbers. Maes gaf in Vlaanderen honderden lezingen over de bijenteelt en zetelde een poos als voorzitter van de vzw Vlaamse Imkersbond. Omer Goens muntte uit als internationaal verzamelaar van antiquarische boeken en gravures over bijen. Maes en Goens kenden elkaar goed en publiceerden in 1985 het naslagwerk 'Geschiedenis van de Bijenteelt'. De expositie toont hun fraaiste en zeldzaamste bijenbezittingen voor het eerst aan het publiek, waaronder het manuscript en een verbeterde drukproef van hun levenswerk, bijenboeken en gravures uit de jaren 1600 tot 1800.

De tentoonstelling loopt in de inkomzaal van het Brugse stadsarchief van 24 februari tot 25 maart 2012. De ingang is gratis. De tentoonstelling is dagelijks te bezoeken van 09u30 tot 12u30 en van 13u30 tot 17u00.

bron: www.mendop.org

GEMEENTESCHOOL OOSTKAMP

In 1842 wordt in de eerste wet op het lager onderwijs bepaald dat elke gemeente een lagere school moet hebben. Er komt ook in Oostkamp een lagere school voor jongens en een voor meisjes.

In 1873 wordt een gemeenteschool in de Stationsstraat gebouwd. (Het woonhuis bestaat trouwens nog en is momenteel geïntegreerd in de gebouwen van de gemeentelijke technische dienst). In 1898 wordt de gemeenteschool voor jongens — die amper 5 leerlingen meer telde — opgedoekt. Meester Leonce Vervarcke, die er 24 jaar les heeft gegeven, neemt ontslag en begint met zijn bekende vertaalboekjes en taalcursussen. De gemeentelijke meisjesschool blijft bestaan en wordt gemengd.

In de Bruggestraat wordt een nieuwe gemeenteschool met twee klassen gebouwd. Deze school wordt in de volksmond de *mammeselleschool* genoemd (omdat een vrouw er les gaf). Rond 1950 werd de school afgebroken en vervangen door nieuwe lokalen die achteraan op hetzelfde terrein werden ingeplant. Deze klaslokalen doen tot op vandaag dienst als gemeentelijke archief-ruimte en consultatieruimte voor Kind en Gezin.

In 1961 wordt deze gemeenteschool opgeheven. Dit heeft alles te maken met de opstart van een Rijks Lagere School (het lagere gemeenschapsonderwijs en huidige GO!) in de Fonteinstraat. Op de toenmalige speelplaats van de school heeft de gemeente later dan de (sinds enkele jaren 'oude') brandweerkazerne gebouwd.

Deze klasfoto werd in 1943 in de school in de Bruggestraat genomen.

Het is intussen 50 jaar geleden dat de gemeenteschool in Oostkamp zijn deuren sloot. Oudleerlinge **Jetty Lanckriet** en **Jean Vandevoorde**, ook oudleerling en zoon van oudleerkracht mevrouw Vandevoorde, grijpen dit jubileum aan om in september 2012 oudleerlingen van deze school samen te brengen. Ze voorzien ook een kleine brochure met de historiek van de school. Ze zijn nog op zoek naar beeldmateriaal, anekdotes en namen van oudleerlingen. Alle info is welkom bij Sebastian Vandeginste

(sebastian.vandeginste@skynet.be of 050/841316).

Deze klasfoto werd iets later in dezelfde school in de Bruggestraat genomen. Als je leerlingen herkent op een van beide foto's dan mag je dit natuurlijk steeds laten weten.

LIDMAATSCHAP 2012

Als je in het hokje hiernaast geen lidkaart HKO 2012 ziet maar wel een stip, dan heb je het lidgeld voor huidig werkjaar nog niet vereffend.

Je kan dit alsnog doen door 9 € (ere-leden: 18 €) te storten op rekening **738-0014741-19** van HKO met vermelding van je naam en 'lidgeld 2012'.

Dit is de laatste nieuwsbrief die naar mensen met een 'stip' gestuurd wordt .

HEEMKUNDE IN KAART GEBRACHT

Om een beter zicht te hebben op de heemkundige sector liet Heemkunde Vlaanderen, samen met Faro een kwalitatief en kwantitatief onderzoek uitvoeren. Wat kwam daarbij aan het licht?

De heemkundige kringen gaan er zeker niet op achteruit qua ledenaantallen: de meerderheid blijft stabiel of heeft een stijgend ledenaantal. Het gaat bovendien om een indrukwekkend aantal mensen dat betrokken wordt bij heemkundige kringen: ± 133.000 mensen. Daarbij gaat het natuurlijk zowel om bestuursleden, actieve leden als papieren leden. Ongeveer 4 350 mensen zijn actief betrokken als bestuurslid van een kring. Het zijn allen vrijwilligers die zich inzetten voor de studie en het behoud en beheer van het lokaal erfgoed (want de meeste heemkundige kringen hebben ook een eigen erfgoedcollectie in beheer). Ze beschikken hiervoor ook meestal over een eigen lokaal.

Uit het groter aantal oprichtingen van heemkundige kringen de laatste 10 jaar blijkt ook dat de belangstelling voor heemkunde en lokaal erfgoed stijgt. Ondanks de bescheiden middelen zijn de kringen over het algemeen wel tevreden met wat ze ermee kunnen doen. Ze organiseren een groot aantal publieksactiviteiten en werken daarvoor vaak samen met lokale organisaties. Op lokaal vlak weten ze zo op een laagdrempelige manier het publiek aan te spreken met hun lokaal erfgoed. Het zijn dan ook belangrijke gemeenschapsvormers.

Het blijkt echter ook dat de besturen niet erg divers zijn samengesteld en meestal bestaan uit mannelijke zestigplussers. De heemkundige kringen starten wel een inventarisatie van hun collectie maar er moet meestal nog veel gebeuren. De meeste kringen hebben reeds de eerste passen gezet op de digitale snelweg maar het is een uitdaging voor de toekomst om de digitalisering en de digitale communicatie verder te ontwikkelen.

Uitgebreidere info op www.heemkunde-vlaanderen.be

bron: *Bladwijzer, wegwijs met Heemkunde Vlaanderen*, december 2011-03

NIEUWJAARSWIEKEBABEL

Na de nieuwjaarsboodschap van onze voorzitter maakte oud-dijkgraaf Willy Decraemer ons wegwijs in de wereld van de waterschappen en polders. Het werd een boeiend halfuurtje. We leerden veel bij over een wereld die voor de meesten onder ons onbekend gebied was.

Nadien volgde het obligate glas met een goede babbel met de aanwezige leden.

Er verscheen ook een aanvulling op onze boerderijmap. Dit jaar kwam de hoeve Nieuwburg (hoeve Daelman) aan bod. Deze aanvulling is te verkrijgen bij Sebastian. Leden betalen € 1,5 voor deze aanvulling.

NOTEER ALVAST IN JE AGENDA:

22/04/2012 Erfgoeddag rond thema Helden (meer info in volgende nieuwsbrief)

06/05/2012 10u00 Voordracht over melkerij Nieuwburg (meer info in volgende nieuwsbrief)

VLAAMSE NATIONAL TRUST

Minister Bourgeois heeft de drie Vlaamse Erfgoedverenigingen laten samensmelten tot één nieuwe organisatie. Erfgoed Vlaanderen, Open Monumentendag Vlaanderen en Forum voor Erfgoedverenigingen vormen vanaf nu één erfgoedorganisatie als vzw met zetel in Antwerpen. Het is de bedoeling dat deze ledenvereniging, naar het voorbeeld van de Britse National Trust, de zorg, herbestemming en ontsluiting van het erfgoed ter harte neemt en verder ontwikkelt.

Voorlopig kreeg de vzw de naam 'Nieuwe Erfgoedorganisatie' maar het zijn de leden die het later zullen herdopen. (www.eennaamvoorerfgoed.be)

GLUREN BIJ DE BUREN

Voordracht: Het kustlandschap ten tijde van de Romeinen.

zondag 11 maart 2012 door prof. Dries Thys (VUB) in het Romeins Archeologisch Museum te Oudenburg over de evolutie van het kustlandschap palend aan de Noordzee.

Romeins Archeologisch Museum, Marktstraat 25, 8460 Oudenburg

zondag 11 maart 2012 om 10 uur.

toegangsprijs: 4,00 euro (aperitief inbegrepen)

WIE ZOEKT DIE VINDT

We kwamen in contact met de nazaten van **Jerome Verhelst en Marcella Elvira Bonne** uit de staat Minnesota in de Verenigde Staten. Jerome is afkomstig uit Oostkamp en Marcella komt uit Wingene. Zij zijn in 1926 in Hertsberge getrouwd en dan geëmigreerd naar de Verenigde Staten via Canada.

Hun dochter, **Jeannette Verhelst** (geboren 1936), maakt plannen om deze zomer naar België op bezoek te komen. Zij zou graag in contact komen met nazaten van de broers en zussen van haar vader Jerome Verhelst. Het was een vrij uitgebreide familie. Hieronder vind je een overzicht van de broers en de zussen van Jerome Verhelst. Ben je of ken je een afstammeling van Gustaaf, Camiel, Marie-Louise, Stephanie of Maurice Verhelst en wil je contact met de Amerikaanse tak van de familie? Laat dan iets weten aan Jan Demulder.

Hieronder de namen van broers en zussen van Jerome:

Josephus Verhelst, ° 20-05-1854 in Oostkamp. Hij is geh. met **Maria Tamsin**, gehuwd 28-02-1889 in Assebroek, ° 18-10-1863 in Assebroek, (dochter van Jacobus Tamsin en Amelia Locufier) beroep: huishoudster.

I. **Gustaaf Joseph Verhelst**, ° 24-03-1890 in Oostkamp.

II. **Romanie Marie Verhelst**, ° 29-05-1891 in Oostkamp.

III. **Camiel Verhelst**, ° 06-09-1892 in Oostkamp. Kwam in Canada aan op 31 maart 1923 en zou toen naar Sarnia, Ontario, Canada gaan. Is later naar België teruggekeerd. Hij is geh. met **Henriette (meisjesnaam niet gekend)**, ° 1899 in Moerkerke.

IV. **Marie Louise Verhelst**, ° 12-11-1894 in Oostkamp.

V. **Stephanie Marie Verhelst**, ° 05-03-1896 in Oostkamp.

VI. **Jerome Verhelst**, ook bekend als *Hieronymus Alphonse Verhelst*, ° 17-07-1897 in Oostkamp, + 01-07-1972 in Lincoln, MN, USA. Hij is geb. met **Marcella Elvira Bonne**, gehuwd 16-03-1926 in Hertsberge, ° 28-06-1904 in Wingene, (dochter van Constant Bonne en Leonie Taillieu) + 22-11-1984 in Lincoln, MN, USA. Emigreerden in april 1926 naar de USA, via Canada.

VII. **Magdalena Maria Verhelst**, ° 04-05-1900 in Oostkamp, + 19-09-1900 in Oostkamp.

VIII. **Petrus Joseph Verhelst**, ° 31-07-1901 in Oostkamp, + 30-01-1906 in Oostkamp.

IX. **Arsene Marie Verhelst**, ° 31-05-1903 in Oostkamp, + 20-06-1903 in Oostkamp.

X. **Maurice Joseph Verhelst**, ° 13-10-1904 in Oostkamp.